

él era tot nafrat», Reixac (Q, 61.28); el que hi predomina és una variant en forma de locució adverbial, car d'aquell cos humà que jeu en un llit ha dit: «sí s dresà *ân sientas* e descobrí son cab»; i dirà que el paralític «Rey Mordans --- se dresà *en sientas*», «sí s levà *en sientas*» (193.12, 108.3, i encara 72.12) No gaire diferent de l'oc. antic: *en sezens* 'en posició sedent' en *Jaufré* i en Amanieu de Sescas (Appel, *Chr.*, 3.211, 100.39), *estar de sezens* 'seure' en un doc. tolosà de c. al S. xv (PSW VII, 641).

Desuet això, en va quedar només l'ús adjectival, i no quedà gaire més que en el llenguatge legal-administratiu, per a la propietat immoble; en un testament d'Organyà, a. 1273: «que o façats complir de les mies coses mòbiles et *siens*» (BABL VII, 237); encara que vestit de llatí, ja deu reflectir l'ús català *sedentem*, aplicat a una propietat, en un doc segarrenc de 1090 (llegit a l'Arxiu de Solsona, 1964, veg. cita en l'*Onom. Cat.*, monografia de Les Oluges); «béns axí mobles, com *sients* et per-si-movents» en un pergami original de la Torre del Comte, de 1463 (*BolHtGeogr. B-Arag* I, 130).

Ens adonem que, almenys en gran part, aquestes formes en *-s-*, no tindran gran cosa a veure amb *SĪDĒRE*, car poden resultar de *seent*, *SEDESTEM*, per simple tancament en hiatus; i *seent* és realment forma ben antiga, en textos no gaire o gens cultistes: «Les cartes de les vendes --- deven contenir açò en si: lo nom del creador qui ven, *seent* o movent, e si és *seent*, les afrontacions», *CostTort* (Ol, 35); car es podia substituir, que així ho veiem en JRoig, en el sentit de 'un bé immoble': «tot lo pensar, / qual elles tenen / quant marit prenen, / és: sia noble; / *sehent* ni moble / si s vol no tinga», JRoig (*Spill*, 486); així ho trobem ja en doc del S. XIII: «que l senior Rey no atorg a negú donació de *seent*, menys de conseyl --- qual que persona vulla aver d'él donació o gràcia de *seent*, o de gran quantitat de movent, que la deman per escrit» a. 1288, CaCandi (*MiscHtCat.* II, 316) *Béns sients* 'immobles' es troba també en Ausiàs (XXXI, 36); Bohigas hi assenyalà també *«sient: seient»* en el XVI, 23, que ja no ens caldrà comprovar si és forma pròpiament verbal, amb paper de gerundi o de participi actiu, o bé adjectival, certament no en el recent sentit modern de 'seti'.

Aquesta acc. ben corporal apareix només en temps modern; no la crec documentada en cap forma abans de Verdguer (res encara en Belv. ni Lab), aquí sempre en l'antiga variant *sient*, que justament usà sovint: «la tempesta / del Canigó la cima ha somoguda, / s'adreça sollevada la congesta, / del torb per l'ala bategant rompuda, / --- / esbrosta 'l bosc com vinya en temps de poda, / grossos penyals de llur *sient* desbanca, / remou, caggira, arrañca / ---», *Can* XII, v. 28.

Encara en la majoria dels seus casos, com aquí, es tracta del sustentacle de quelcom de gran i inhumà: «És una franja deslligada del desert que va eixamplant son *sient* en Palestina ---»; «oh Tyro, --- evori de les Índies gastaren en tos *sients*; materials d'Itàlia per fer tes cambres»: *Vi a T Santa* (O. C. v, 94; *Av.*

122.8); després, tot restant cosa anàloga, ja va servir a una imatge o a persones: La Mare de Déu del Mont «imatge de marbre de Beuda --- té les galtes rosades, lo nas ben perfilat y ls llavis plens d'Amor; son *sient* de roca queda mitg cobert ab son mantell, que li baxa fins als peus»; «Isabarre està una hora amunt d'Esterrí --- temple --- bisantí: d'aquest istil són uns capets que --- y un sepulcre de gran antiquitat, que serveix de *sient*, al costat de la porta», *Excurs i Vi* (O. C. VI, 129, 24). En fi ja l'aplica al modest seti quotidià o ocasional de la gent: «És més barat y més senzill seure terra enllà --- sempre tenen lo *sient* a punt», *Excurs.*, 72, als fugitius de Judea: «la soca 'ls fa de *sient*, / lo crespinell, de catifa» (*Flors de M^a, O C Pop* XX, 39); «los brúfols --- un rècech que fan seguir --- damunt d'aqueix rècech hi ha un *sient* hont seuen còmodament --- los eugassers» (*Vi a T Sta*, 141.8); i finalment, ja amb la forma moderna: «més senzill seure terra enllà --- honsevulla que s'ensopeguen, sempre tenen lo *seyent* apunt» (*Excurs y Vi*, a. 1883, 67.10f.).

D'aquí hagué d'arrencar l'ús modern, en la forma normalitzada *seient*, ús que no es degué propagar gaire abans de 1900 [*DOrt* 1917; ja Bulbena 1919; manca encara Careta, Bulbena 1905, Vogel, i en la *Gram* de Fabra de 1912, l'ex. que cita *AlcM* de Pons i M és de 1919; crec que el mot es difongué des dels anuncis d'espectacles i administració teatral, i es generalitzà perquè és útil, i no sonava forà, com *seti*]. Altrament a les comarques, i particularment a l'Emp, s'hi havia produït una altra «humanització», encara més natural per a un participi actiu, designant la part del cos que se: «ELS PLAGUES DE LLERS --- les fetes i malifetes --- podrien passar per apòlegs grecs --- la sentència que, constituïts en Tribunal, van dictar, condemnant a una certa mestressa a passar el *seient* per un barder; ---», Coromines (*Gràcies de l'Emp* I, 1919, XXVII; 2, 75; O. C., 942.5). Era en vers: 'per una bardissa', la pobra i jo diria, que també seria digne d'admissió general, per part dels qui fugen del mot desimbolt, i senten el savi horror de l'untuós i horripilant castellanisme *trasero*, car *sés* vol dir cosa més estreta, i *el darrere* el troben de regust afrancesat: doncs, digueu bonament *el seient*, que així com així no hi ha equívoc possible.

Seidor ant. [Bna. 1534, *DAG*]; *seidora Seguda Seguera*

Seilla català ant. 'la seu, el seti o estatge d'una institució, d'una cosa', de *SEDĪLIA*, plural del neutre ll. *SEDĪLE* id. Des de les *VidesR*, aquí amb la ð encara conservada en part, amb grafia *-z-*, i en l'acc. de 'seti', 'tron', 'seu': «l'arcevesque de Conturbera --- entre los apòstols una *sezila* vaga él vi, on él demanà de qui era aquela *sezila*, per què l'àngel li dix que a un gran prevere d'Anglaterra era servada per N. Sr»; (lo bisbe) «succehí a él un baró sant, lo qual de la sua *sehila* per enveýoses fo gitat», «papa e jutge de la *seyla* romana», «seyretz sobre les *seziles*, jutýant los dotze trips» (27r2, 11r2, 39v1, 4r2); grafia encara no ben desusada c. 1400. «Lo Rey dels reys posant lo fre en la boca dels